

Gazi Haber Sistemi (GHS)

Gazi News System (GNS)

Muzaffer Şahin¹

Received Date: 01 / 02 / 2015

Accepted Date: 01 / 04 / 2015

Öz

Gazetecilikte haber, fotoğraf ve görüntü okuyucunun-izleyicinin önüne gelene kadar belirli aşamalardan geçer. Muhabir haberini yazar, editör yazılan haber metnini inceler, yayınlar veya yayınlamaz. Haberin oluşturulma ve yayın sürecinde haber yazılım sistemlerine ihtiyaç bulunmaktadır. 1980'lerden itibaren Türkiye'de geliştirilmeye başlanan haber yazılım sistemleri sayesinde, haberin oluşturulmasından yayınlanmasına kadar olan süreçler hızlandırılmıştır. Bilgisayar ve yazılımlar geliştikçe eski araç ve süreçlerin hiçbirine ihtiyaç kalmamıştır. Daktilo, teleks, haberin yazıldığı sarı kağıtlar, daksiller, basılı fotoğraflar, negatif-dia pozitif fotoğraf filmleri, telefoto cihazları, film banyo kitleri, negatif, pozitif ya da reversal haber filmleri, kesme yapıştırma film kurgu masaları ve daha birçok üretim araçları ile süreçler artık iletişim tarihinin çöp sepetine atılmıştır. Günümüzde haber işlemlerinde kullanılan yazılım sistemlerinin gazeteciliğe olan katkısı önemli boyutlara ulaşmıştır. Haber ajansları, televizyonlar, gazeteler, dergiler ve dijital medyanın talepleri dikkate alınarak uygun yazılımlar üretilmektedir. İnternet gazeteciliğindeki sayfa düzenlemeye ilişkin editör yazılımları oldukça basitleştirilmiştir. Yazılım firmaları, talebe göre haberciler için çok özellikli kod yazımına yönelmektedirler. Gazetecilik eğitiminde haber yazma, edit etme, arşivleme ve arama amaçlı haber yazılım sisteminin oluşturulması da bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmıştır. Bu çerçevede Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü bünyesinde başlatılan ve yine Gazi Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Proje Birimince desteklenen (BAP) Gazi Haber Sistemi (GHS) yazılımı 1,5 yılda tamamlanmıştır. Yazılım, halen "Gazete Gazi" muhabir ve editörleri tarafından etkin bir şekilde kullanılmaktadır, ayrıca uygulamaya yönelik gazetecilik derslerinde de eğitim öğretim hizmetine açıktır. Bunun yanı sıra uzaktan eğitime destek olma kabiliyeti de bulunmaktadır. Bu bildiri de GHS hakkında detaylı bilgi verilmektedir.

Anahtar sözcükler: Gazetecilik, haber, editör, haber arşivi, haber yazılımı

Abstract

In journalism, there are series of processes that news; photographs and images have to undergo before they are presented to the viewer. After the correspondent writes the news article, the editor reviews the piece and decides whether to publish it or not. Since the 1980s, with the help of the news writing systems that were developed in Turkey, the process of news writing and publishing have been expedited and improved considerably. Computers and new software systems have replaced the old-fashioned tools of journalism and news broadcasting such as typewriters, negative/positive photography films and darkrooms for film developing, telephotography, cutting and pasting tables, white-outs, the yellow papers used for news writing and so on. The news management systems and the digital technology of today's world have greatly contributed to many different aspects of how journalism and news management are conducted. Software firms are now developing systems that are compatible with the demands of news agencies, televisions, newspapers, magazines and digital media companies. In the field of educational Journalism, there has been a need for a software system tool that can help and direct students for the purposes of writing, editing, archiving, news searching and managing in an effective and efficient manner. For that matter, Gazi University Faculty of Communication and Journalism has established the 'Gazi News System' (GNS) with the support of the university's Faculty of Scientific Research and Projects that helped develop the software, which has taken around 1,5 years to complete. At present, the editors and writers of 'Gazi News' are using the GNS Software for their news management capabilities. The software is also eligible to be used during journalism application courses offered at Gazi University. Furthermore, GNS is practical and proficient for distance-learning education programs. This report presents detailed information about the GNS software and its utilities.

Keywords: Journalism, news, editor, news archive, news software

JEL-Codes: L82, L86

¹ Asst. Prof. Dr. Gazi University, Faculty of Communication, ANKARA/TURKEY, musahin@gazi.edu.tr

1. Giriş

Günümüzde medya kuruluşları, haber üretim sürecinde özgün veya standart haber yazılım sistemleri kullanılmaktadır. Haber ajansı, gazete, dergi, radyo, televizyon ve dijital medyada haber sistemleri ayrı ayrı düzenlenip bağımsız birer yazılım haline getirilirken, özellikle haber ajanslarının yazılımlarına entegre olma kabiliyetine önem verilmektedir. Haber ajansları; haber toplama, işleme ve dağıtma işlevini (Girgin, 2002, s. 96) yerine getirirken haber yazılımlarını her fırsatta geliştirip yenilemektedirler.

Haber yazılım sistemleri hazırlanırken, gazetecilikteki haber üretim ve yayınlama süreçleri fonksiyonel özellikleri ile dikkate alınmaktadır. Haberin üretim, denetim ve yayını ile birlikte onu tamamlayan fotoğraf, grafik ve video gibi unsurlar da sisteme dahil edilmektedir. Gazetecilikte ana yapının işlevi; haberin yazılması, düzeltilmesi, düzenlenmesi ve yayınlamasıdır. Yazılımlar da buna göre şekillenmektedir. Muhabir haberini yazar, redaktör veya editör haberi okuyarak hataları, eksikleri giderir, yayınlar veya yayınlamaz, yayınlamazsa gerekçelerini belirtir. Haberin görsel destek unsurları habere eklenir. Haberin geçirdiği bu evrelerde haber yazılım sistemi önemli bir araçtır. (Şahin, 2015, s. 330)

Bildiriye konu olan Gazi Haber Sistemi (GHS), iletişim fakülteleri için eğitim amaçlı bir araç olarak kodlanmıştır. Öğrencilerin eğitim gördükleri bu alanda, kolay bir teknikle hızlı haber yazmalarının sağlanması hedeflenmiştir. Editörlük işleminde eğitici fonksiyon dikkate alınmıştır. Gazi Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (BAP) tarafından desteklenen (Proje Kodu: 23/2013-1) bu yazılım İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü öğrencilerinin uygulama birimi "Ajans Gazi İletişim" ve "Gazete Gazi" tarafından, 2014 yılında 3 ay süre ile test edilmiştir. Bu sürecin tamamlanması ardından tam zamanlı ve anlık (online) kullanıma geçilmiştir. GHS, gazeteci adayları olan öğrenciler tarafından etkin ve verimli bir sistem olarak kullanılmaktadır. Haber yazımı, editöryal işlemler, haber yayını, haber arşivleme ve haber aramanın yanı sıra fotoğraf ve video ekleme imkanı, sistemin haber destek unsurlarını güçlendirmiş ve kolaylaştırmıştır. Bu bildiride GHS girdi ve çıktılarıyla, kullanım yetkileriyle, arşiv ve arama kapasitesi ve kabiliyetiyle tanıtılmakta ve diğer iletişim fakültelerinin eğitim, uygulama aşamalarında istifade edilebilirliği paylaşılmaktadır.

2. Gazetecilikte haber yazılımları

Gelişmiş yazılım sistemleri, gazetecilikte yoğun olarak kullanılmakta ve sürekli yenilenip güncellenmektedir. İletişim teknolojilerinin gelişmesi haber toplanması ve dağıtımında birçok yeni gelişmeye de fırsat vermiştir.

Günümüzde, gazeteler elektronik nüshalarıyla okuyucuya ulaşmaya başlamış, bu durum gazete dağıtım maliyetlerini sıfıra indirirken, gelecekte kağıda basılı gazetelerin yok olacağı yönünde öngörülerini gündeme getirmiştir. New York Times gibi gazetelerin internet abonelerinin sayısı, basılı gazete abone sayısını geçmiştir. Ticaretin internete kaydığı, medya gruplarının online reklam ticaretlerini giderek geliştirdikleri düşünülürse dijital haber dağıtımının giderek artacağı açıktır (Alemdar ve Uzun, 2013, ss. 118-119). Bilgisayarın ana araç olarak kullanıldığı gazetecilik sektöründe, haberlerin yazılması, edit edilmesi, görsel destek unsurlarıyla donatılması ve iletilmesi haber yazılım sistemleri ile gerçekleştirilmektedir. Dijital dünyanın gazete ve dergileri için, bu tür yazılım hizmetini sağlayan çok sayıda kuruluş bulunmakta ve düşük maliyetlerle internet web gazete, dergi tasarımları kolaylıkla yapılmaktadır.

Örnekler için aşağıdaki linklere bakınız:

<http://haberyazilimi.com/urunler/genel-ozellikler.html>, Erişim tarihi: 02.04.2015

<https://www.cmbilisim.com/haber-portali-20s.htm>, Erişim tarihi: 30.03.2015

Gazetecilikte haber-muhabir-editör yazılımlarında özgünlük tartışmaları da gündeme getirilmektedir. Eski Guardian digital editörü, Columbia Gazetecilik Okulu TOW Merkezi Direktörü Emily Bell (2014), Reuters Enstitüsü'ndeki, "Silikon Vadisi ve Gazetecilik" başlıklı konuşmasında, "Gazetecilik servisi için kendi araçlarını ve hizmetlerini oluşturacak yazılımlar geliştirilmeli. Gazetecilik okulları bir araya gelerek, veri ve bilgisayar eğitimleri içeren programlar oluşturmalı. Gazeteciler yazılım yapmayı ve programlamacı düşünmeyi, bu dünyanın nasıl çalıştığını öğrenmeliler" diyerek gazetecilik okulları ile gazetecilerin özgün yazılımlar geliştirmelerini önermiştir:

3. Haber yazılımlarının Türkiye'de kullanımı

Dünyada haber yazılımına yönelik uygulamalar, haber iletimi, telefoto, fotoğraf iletimi gibi birçok yeni tekniğin geliştirilmesine zemin oluşturan Associated Press'in (AP) yanı sıra Reuters haber ajansı tarafından 1970'li yıllardan itibaren kademeli olarak hayata geçirilmiştir. Haber yazılım sistemlerinin Türkiye'de kullanımı 1980'li yıllara dayanmaktadır. Bu alandaki piyasayı da yönlendiren uygulayıcı kuruluşların başında Anadolu Ajansı (A.A) ve Hürriyet Gazetesi gelmektedir. Hürriyet Gazetesi 1984 yılından itibaren haber sistemleri ve yazılımına yatırım yapmaya başlamıştır. A.A 1985 yılında haberde bilgisayar ve yazılım kullanılması çalışmalarını başlatılmış, 07.10.1986 tarihinde haber yazma, işleme ve iletme işlevini bilgisayar sistemini devreye almıştır (Doğan, 2010, s. 121).

1984-1989 yılları arasında A.A Genel Müdürlüğü görevini yürüten Hüsamettin Çelebi, bilgisayarla haber yazma ve işleme ve iletme sisteminin kullanılması süreci hakkında şu bilgileri vermektedir (Doğan, 2010, s. 32).

"Önce binada tadilat yaptık, ondan sonra bilgisayarı getirdik. Kurmak, çalışmaya başlamak, hizmeti başlatmak epey zamanımızı aldı. Bu sistemi getiren İngiliz şirketinin 75-80 yaşındaki temsilcisi şöyle bir beyanda bulundu: (Hangi memlekette bu işi yaptıysam mevcut personelin yüzde 25-30'u sisteme intibak edememekten dolayı istifa etmek veya tasfiye edilmek zorunda kaldı. AA'da kimse tasfiye edilmedi...) Haber sisteminin eğitimini de kendisi verdi. Bu sistemi geliştirmek, İstanbul'a yaymak, peşinden İzmir'e yaymak herhalde bizim dönemimizde yapılan işlerin çok önemli sayılması gerekenlerdendir."

A.A'da haberler, 1985 yılına kadar daktilo ile yazılıp, kağıt üzerinde kalemle düzeltilir, son halini almış haber metinleri teleks aracılığıyla aboneye ulaştırılırdı. Kurum içinde haber işleme sürecine hız kazandırmak için, işlemi tamamlanan haber metinleri tahta silindir biçimindeki kutuların içine konur, üst kattan alt kattaki redaksiyon ve teleks servisine bir boru içinden gönderilirdi. Haberler teleks servisinde on parmak daktilocular tarafından yazılıp aboneye ulaştırılırdı. A.A'da 1985 yılından itibaren bilgisayarla haber yazma işleme ve iletme sistemlerine yatırım yapılarak süreç başlatılmıştır. Önceleri yurt dışından, İngiliz yazılım firmalarına siparişi verilen sistemler daha sonra yerli yazılımlarla devam ettirilmiştir. 1990'lı yıllardan itibaren A.A'da kademeli olarak PC bilgisayarlar geçilmiş ve 2000'li yıllardan sonra bir yandan yerli yazılımcılarla çalışılmış bir yandan ar-ge birimi oluşturulmuştur. 2013 yılında A.A, Haber Akış Sistemi (HAS) ile haber yazımı, editörlük ve yayına yönelik haber hizmetlerini yenilemiş, (A.A, 2013a) ve A.A HAS'ın açılışı gerçekleştirilmiştir (A.A, 2013b). Bugün medya sektöründe başta ajanslar olmak

üzere, gazete, dergi, televizyon ve dijital medyada muhabir-haber-editör yazılım sistemleri oldukça yaygınlaşmıştır ve sürekli güncellenmektedir.

4. Gazi Haber Sistemi (GHS)

4.1. Amaç ve kapsam

Gazi Haber Sistemi (GHS) Projesi ile gazetecilikte eğitim amaçlı haber yazılım sisteminin oluşturulması ve geliştirilmesi hedeflenmiştir. Yazılımdan, iletişim fakülteleri ile medya organlarının eğitim süreçlerinde istifade etmesi amaçlanmıştır. Sistem, gazeteciliğe yeni başlayanlar ve gazetecilik eğitimi alan öğrenciler tarafından kolayca kullanılabilir özelliğindedir. Gazetecilikte haber yazımına ilişkin farklı kurallar olmakla birlikte haber yazımındaki ana unsurlar değişmemektedir. Haberde değişmeyen ana faktörler; başlık/başlıklar, spot, giriş, haber metni, mahreç, tarih, muhabir adı, fotoğrafı ve haberi destekleyen fotoğraf, video, ses, grafik ve benzerleri unsurlardır. (Şahin, 2012, ss. 50-70) Gerçekleştirilen bu proje ile gazeteci adaylarının standart formatlar üzerinden bir yandan haber yazmayı öğrenirken diğer yandan seri haber yazımını kolayca kavramaları hedeflenmiştir. GHS ile gazeteci adayının basit, anlaşılır standart bir format üzerine kolayca haber yazması ve haberin çoklu kullanıcılar tarafından, istenen formatta, pratik olarak kullanımının sağlanması hedeflenmiştir. Projenin haber yazılımına (software) ve haber yazmaya katkı sağlayacağı öngörülmüştür. Yeni yazılım yapmayı gerektiren nedenler ve özellikleri şöyle sıralanabilir:

Yeni yazılımla; eğitim sürecindeki gazeteci adaylarına ve mesleğe yeni başlayanlara yol gösterici, hızlı, standart haber yazma becerisinin geliştirilmesi sağlanacaktır. Eğitim amaçlı olarak düşünülen bu projede öğrencinin ve mesleğe yeni başlayan gazeteci adayının haber yazmayı kolayca algılayıp uygulamasına fırsat verilecektir. Proje sonucunda ortaya çıkan haber yazılım sistemi ile Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencilerinin haber yazım, haber editörlük ve haber arşivi altyapısı oluşturulmuştur. Proje, öğrenci muhabirlerin haber yazma pratiğini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle iletişim fakülteleri öğrencilerini hedef kitle olarak belirlemiştir. Bu yazılım ile iletişim fakültesi öğrencileri, gazeteci adayları kolay, hızlı ve eğitici yöntemlerle haber yazma becerisini sınavıp geliştirebileceklerdir.

4.2. GHS içerikleri

a.GHS Giriş Sayfası: Bilgi sayfaları.

b.Öğrenci-Muhabir girişi. Öğrenci-Muhabir haber yazımı için standart form, yazılan haberin ön izlemesi, fotoğraf ve video ekleme.

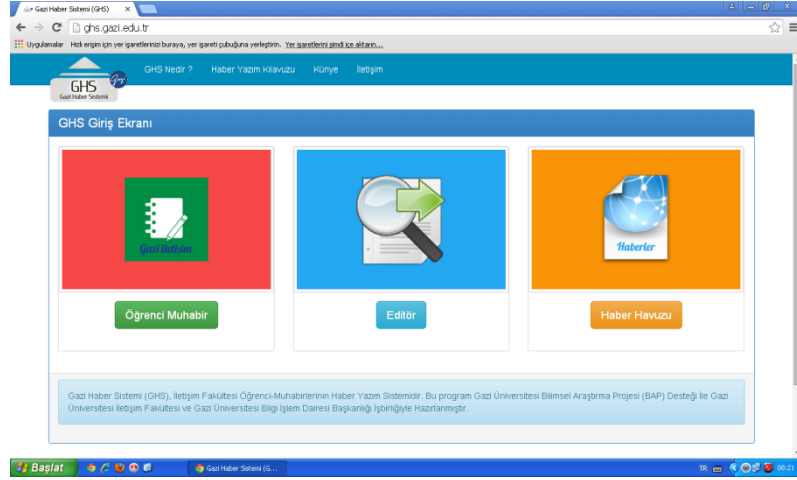
c.Editör-Redaktör girişi: Yayın işlemi sayfası, red işlemi sayfası.

d.Haber Havuzu girişi.

e.Haber arama sayfası ve arama seçenekleri.

f.Sistem yönetimi.

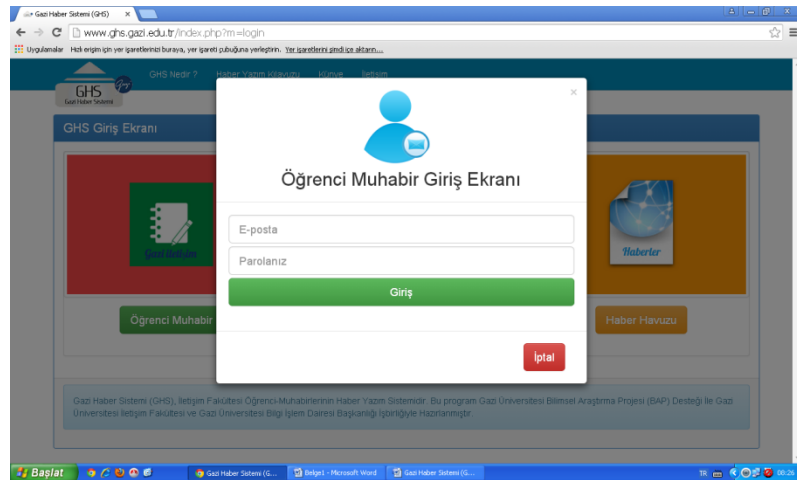
4.2.1. Giriş sayfası

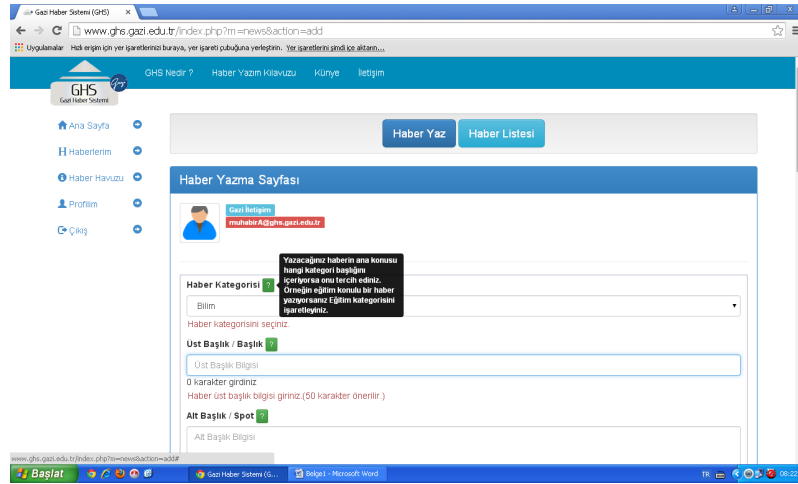
Gazi Haber Sistemi'ne (GHS) www.ghs.gazi.edu.tr adresinden ulaşılmaktadır. Ana sayfanın üst bloğunda her kullanıcının şifresiz erişebileceği bilgi ve tanımlara yer verilmiştir.

“GHS Nedir?” Başlığı altında sistem tanıtılmaktadır. GHS, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrenci-muhabirlerinin haber yazımı için geliştirilmiş bir sistemdir. Öğrenci-Muhabir, Editör ve Haber Havuzu olmak üzere üç ayrı yetki girişi bulunan GHS'ye internet altyapısının bulunduğu her ortam ve her zaman dilimi içinde erişilebilir. GHS'de haber yazımı için hazır bir format öğrenci-muhabirlere yol göstermekte ve Özet Haber Yazım kılavuzu ile habercilik bilgileri kısaca hatırlatılmaktadır. Yine her kullanıcının ilk sayfada şifresiz olarak erişebileceği “Haber Yazım Kılavuzu” ile temel haber yazım kuralı hatırlatılmaktadır. Öğrenci muhabir için hazırlanan haber yazım kılavuzunda şu ana başlıklar tanımlanmıştır: “Haber nedir, haber için ilk hazırlıklar, öğrenci muhabir bilgileri, haber kategorisi, haber dilinde zamana dikkat, başlık, spot, mahreç, hurum adı, kısaltılmış rumuz, tarih, haberin girişi, haberin gövdesi, haberin fotoğrafı, haberin videosu, son kontrol kuralları, haberin iletimi.”

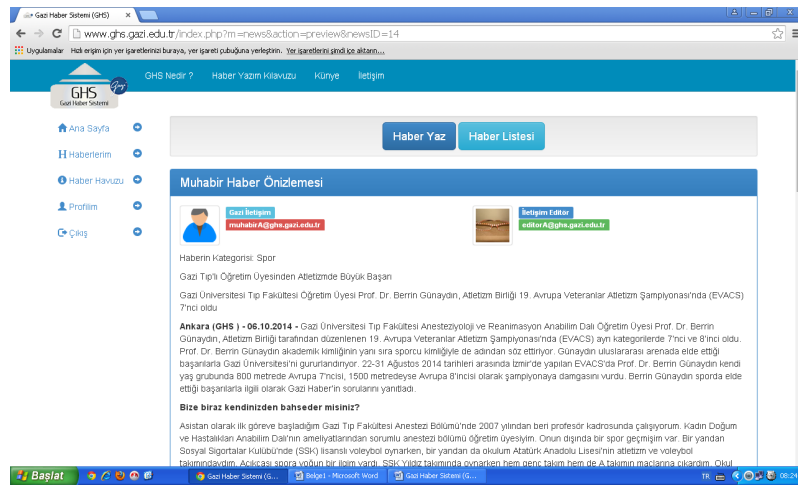
4.2.2. Öğrenci muhabir

Öğrenci Muhabir Giriş Ekranı'na kullanıcı adı ve şifresi ile geçilebilmektedir. Öğrenci ekranına giriş yapmak isteyen kullanıcılar editörler tarafından sisteme eklenmekte ve böylece kullanım yetkisini alabilmektedirler. Her kullanıcı sisteme dahil olduktan sonra profilini oluşturmaktadır. Böylece haber yazan kişinin kimliği ve iletişim bilgileri editörler ve diğer kullanıcılar tarafından görülmektedir. Öğrenci Muhabirler; haber yazma, ön izleme ve düzeltme yapma, fotoğraf ve video ekleme, editörünü seçip haberini iletme yetkileri ile donatılmıştır.

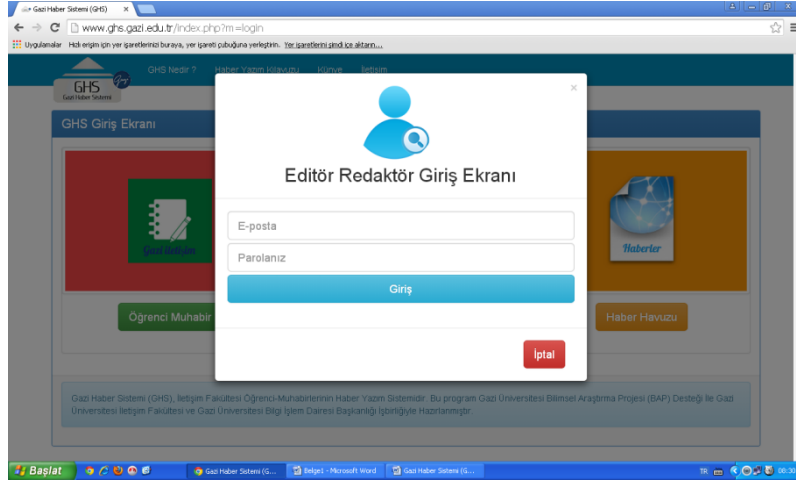

Haber, hazır format üzerine, yönlendirici bilgiler ışığında, açılır kapanır soru kutucukları pop-up'lar eşliğinde daha seri olarak yazılabilmektedir.

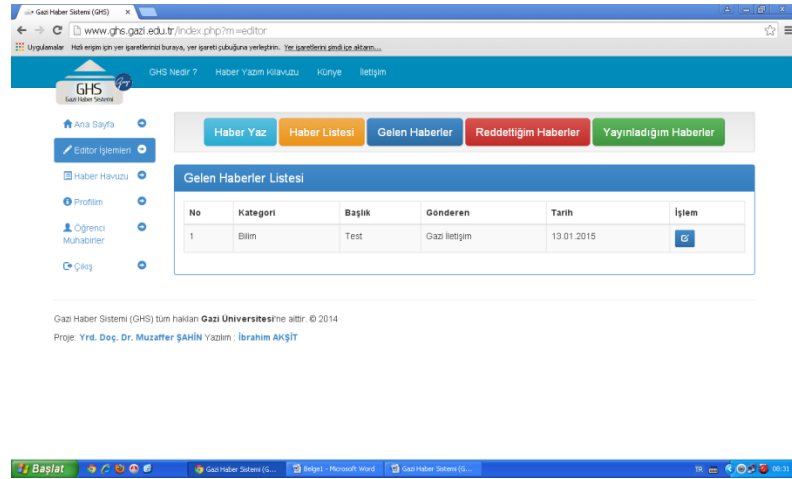

Muhabir form üzerine yazdığı haberi kaydettikten sonra “Haber Önizleme” seçeneğine yönlendiğinde yazdığı haberi bütün olarak görüp, eklediği fotoğraf ve videoyu son haliyle izleyebilmektedir. Bu inceleme sonucunda düzeltme yapmak istediği noktaları düzeltme sayfası ile yeniden işleyip kaydedebilmektedir. Kullanıcı, “Haber Listesi” kutucuğuna girdiğinde ise daha önce editörüne iletmiş haberlerin hangi aşamada olduğunu; yayında mı, red mi yoksa beklemede mi olduğunu takip edebilmektedir. Öğrenci Muhabir ayrıca yayınlanan haberlerin yer aldığı “Haber Havuzu” listesine giriş yapıp, buradaki haberleri okuyup indirebilmekte, ancak üzerinde herhangi bir işlem yapamamaktadır. Kullanıcının yarım saat boyunca işlem yapmaması halinde sistem otomatik olarak kapanmaktadır.

4.2.3. Editör

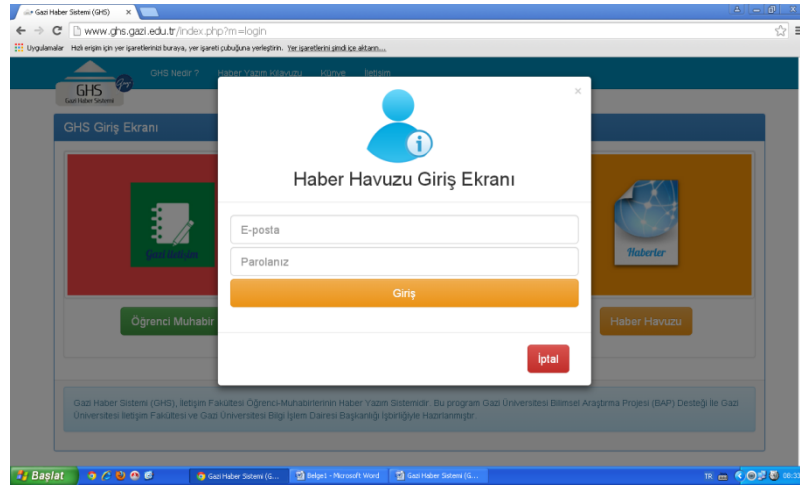

Editör, kullanıcı adı ve şifresi ile sisteme giriş yapabilmektedir. Editör, Öğrenci Muhabir yetkilerin tamamına sahip olduğu gibi ek yetkilerle de donatılmıştır. Editör, kendi sayfasında Gelen Haber, Reddedilen Haber ve Yayınlanan Haber olmak üzere üç ilave işlem yetkisi ile donatılmıştır.

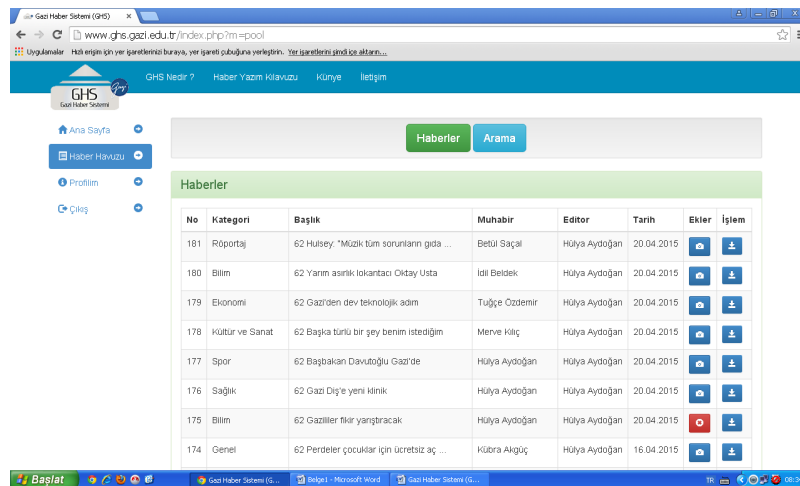

Editör işlem sayfasında kendi editöryasına bağlı olarak çalışan, kendisinin sisteme dahil ettiği Öğrenci muhabir listesi üzerinde ekleme, çıkarma, aktif-pasif pozisyona çevirme yetkilerine sahiptir. Editörün ayrıca "Haber Havuzu"ndaki haberleri izleme ve kendisinin bu sayfada yayınladığı haberleri geri çekme, düzeltme işlemi yapma yetkisi de vardır. Editör, Öğrenci muhabirden gelen haberi inceleyip gerekli gördüğü düzeltmelerin ardından yayımlayabilir. Editör, eksik veya yanlış bir haber okuduğunda gerekçelerini belirterek iade edebilir. Editör, red işlemi yaparken ekranda oluşan red formunu doldurup gördüğü eksikleri veya hataları Öğrenci muhabire iletmektedir. Bu noktada Öğrenci muhabir için yeniden bir eğitim süreci devreye girmektedir.

4.2.4. Haber havuzu

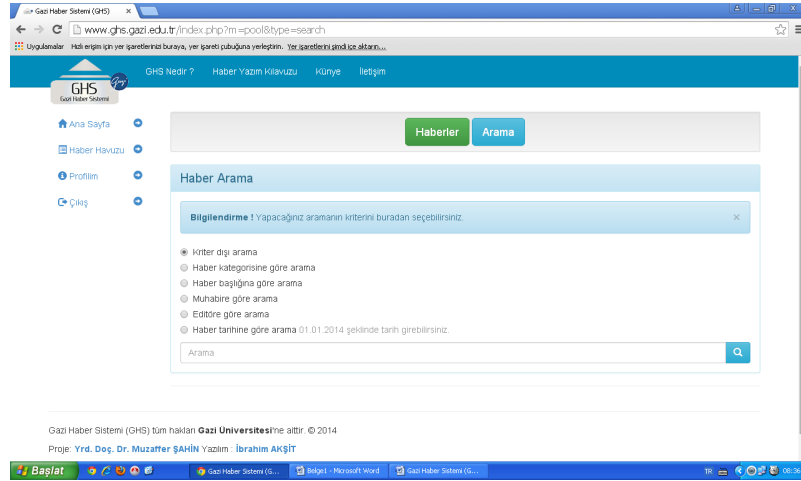

“Haber Havuzu”na kullanıcı adı ve şifre ile girilmektedir. Haber Havuzu GHS’de yayınlanan tüm haberlerin toplandığı sayfadır.

Editörler tarafından okunan ve yayınlanan haberler bu sayfaya tarih ve sıra numarası ile otomatik olarak dahil olmaktadır. Haber Havuzu’nda haberlerin görsel unsuru olup olmadığı bilgisi endekste görülmektedir. Haber Havuzu’nu kullananlar listeden diledikleri haberin metnini, fotoğrafını veya görüntüsünü indirebilirler. Bu sayfanın kullanıcıları indirme yetkileri dışında sayfa içinde herhangi bir işlem yapma yetkisi yoktur. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde Öğrenci Muhabirlerin ürettiği özgün haberlerin her profesyonel mecrada kullanımına fırsat verilmesi arzu edilmiş ve tasarım buna göre oluşturulmuştur. Bu nedenle Haber Havuzu tasarlanırken sistemin kullanıcıları olarak gazete, dergi, radyo televizyon, dijital medya, haber ajansları ile kurum ve kuruluşlar öngörülmüştür. Okul bünyesinde faaliyet gösteren gazete, dergi, radyo, televizyon, internet birimleri ise zaten asli kullanıcılarıdır. Haber Havuzu aynı zamanda haberlerin arşivlendiği bir sayfadır.

“Haber Arama” sayfasında; kategori, başlık, muhabir adı, editör adı ve haber tarihine göre aramanın yanı sıra kriter dışı arama imkanı da sunulmuştur.

5. Sonuç

Gazi Haber Sistemi (GHS); haber yazımı, redaksiyon ve editörlük işlemleri, haber yayınlama, gerekçeli olarak haber reddetme, arama yapma vasıflarıyla öğrenci muhabirler için tasarlanmış bir yazılımdır. Ayrıca geri besleme süreci ile eğitimde devamlılığa fırsat vermiştir.

GHS, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi bünyesinde tasarlanmış ve BAP desteği ile hazırlanmış bir projedir. Halen Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde Ajans Gazi İletişim ve Gazete Gazi muhabir ve editörleri tarafından kullanılmaktadır. Test ve test sonrası kabul aşamasından itibaren 3 aylık süreç içinde GHS üzerinden işlem yapılan haber sayısı 219, yayınlanan haber sayısı 181 olarak gerçekleşmiştir. Projenin tamamlanması ve yazılımın aktif olarak kullanımından itibaren geçen 6 aylık süreçte, 50 kullanıcı öğrenci muhabir sisteme dahil olmuş, 387 haber için işlem yapılmış ve 313 haber yayınlanarak Haber Havuzu’nda yer almıştır.

GHS’nin, iletişim fakültelerinde yaygın olarak kullanımının haber yazma eğitimine ve öğrencilerin haber üretimine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- A.A. (2013a). A.A HAS ile Yayın Yapacak. <http://www.aa.com.tr/tr/kurumsal-haberler/178594--anadolu-ajansi-quot-has-quot-ile-dunya-capinda-yayin-yapacak> Erişim Tarihi: 14.05.2013,
- A.A. (2013b). A.A HAS İle İlk Haberi Yayına Verdi. <http://www.aa.com.tr/tr/tag/135759--ilk-haberi-arinc-yayina-verdi> Erişim Tarihi: 21.02.2013.
- Alemdar, K. ve Uzun, R. (2013). *Herkes İçin Gazetecilik*, Ankara: Tanyeri Kitap.
- Bell, E. (2014). *Silikon Vadisi ve Gazetecilik*. <http://t24.com.tr/yazarlar/fusun-sarp-nebil/gazetecilik-silikon-vadisine-karsi-inisiyatif-eline-almali,10830>. Erişim Tarihi: 31.03.2015,
- Doğan, S. (2010). *90. Yılında Anadolu Ajansı*, Ankara: AA Yayınları.
- Girgin, A. (2002). *Uluslararası İletişim-Haber Ajansları*, İstanbul: Der Yayınları.
- İnternet Haber Yazılım Ürünleri (2015). <http://haberyazilimi.com/urunler/genel-ozellikler.html> Erişim tarihi: 02.04.2015

Şahin, M. (2015). Gazi Haber Sistemi (GHS). *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(2), 504-515.

İnternet Haber Yazılım Ürünleri (2015). <https://www.cmbilisim.com/haber-portali-20s.htm>, Erişim tarihi: 02.04.2015

Şahin, M. (2012). *Ajans Gazeteciliği ve Haber Ajansları*, Ankara: Pelikan Yayınları.

Şahin, M. (2015, Bahar). "Muhabir, Haber, Editör, Arşiv ve Arama Özelliğiyle Gazi Haber Sistemi". *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 40, 329-343.

Extended abstract in English

News production and broadcasting processes need to be taken under consideration in order to produce journalism and news writing software tools. When forming such news production software systems, complementary elements such as photographs, graphics and videos should also be included in the system that is used for news writing, editing, auditing and publishing. The function of the main structure in journalism constitutes of writing of the news, news editing, restructuring and the final procedure of publishing. Thus, news-writing software systems need to be configured according to these main functions of journalism. Each step that a news article has to undergo before it is published should be considered and incorporated into the software system to be used by journalists.

The subject matter program that is discussed in this memorandum called ‘Gazi News System’ (GNS) has been coded to become a computer program that the students of Faculty of Communications can make use of for educational purposes. The motive behind the GNS program is mainly to help students write and form news articles through an easy technique that can assist them to be swift and accurate. With the help of the ‘editor’ function embedded in the software program, it is aimed that students receive criticism and reform their news according to the editor’s notes based on educational purposes. In addition to news writing, editorial tools, news publishing, news archiving and news search tools, the added capabilities to insert images, videos and graphic visuals have contributed to the support system of the GNS software and makes it easy for the user to achieve all in one page single handed. The memorandum explains the abilities of the software with its inputs and outputs, authorized users, system’s functionality and capacity in news searching and news archiving as well as discussing the possible areas of studies/faculties of communications that can make use of the news writing software system.

The Gazi News System is easy to use and understand for the beginner level journalists and freshman journalism students in learning the knots and bolts of news writing. Although there are various different rules of news writing and journalism, the main elements of news writing and how to form and publish news articles are the same. The permanent rules of news writing can be summarized as follows: Headlines, titles, subheadings, spot news, introduction, news text, source of location, date, byline indicating journalist’s name, images, videos and graphics that support the news article. Through the GNS project, journalism candidates can learn to write news articles with standard formats, which are helpful in understanding how to properly form and manage news. With the help of a standard format that instructs the user to achieve certain quality in news writing, multiple users can write, edit and publish news efficiently. This project is expected to support and contribute to the practice of news writing with an educational purpose. The reasons for the need of such a software program in journalism that is created for educational purposes are explained below:

Through the help of the GNS news software, journalism candidates and journalists with little or no experience can improve their news writing skills and promptness by using standard news writing formats that are structured according to the rules of inverted pyramid. The project of Gazi News System has prepared the practical infrastructure for the students of Gazi University Faculty of Communications who are learning to write, edit and archive news and improve their skills in the area of journalism. Thus, the project targets the students of communications who can benefit from the software system.

The contents of the GNS web application include the captions below:

- GNS Main Page, Information and Instructions
- Exclusive login options for journalism students
- Standard formats for news writing
- Preview of news/images
- Uploading options for adding images, videos and graphics
- Exclusive login for editors and redactors,
- Approval, rejection and disqualification procedures
- News pool login for students and editors
- News search and news archive options in various categories
- System management

At present, the editors and reporters of ‘Gazi News Journal’ are using the GNS Software for their news management and news publishing capabilities. After the pre-test and post-test periods, starting from the date of project approval, the Gazi News System has been used to produce 219 news within the first 3,5 months, 181 of which have been published. Since the completion of the project and system activation, the program has been actively used for the following 6 months during which 50 students have registered to the system, 387 news have been managed and 313 news articles published in the ‘News Pool’. It is anticipated that the GNS software will be used prevalently throughout the Faculties of Communications and journalism schools where students can benefit from the program in practicing news writing and news production.